

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

בפני כבוד השופט יאיר דלוגין

תובעת

פלונית

ע"י עו"ד שלומי וינברג

נגד

נתבע

פלוני

עו"ד ניסים נברו

פסק דין

1
2 התובעת, עו"ד, עותרת לחייב את הנתבע, לקוחה לשעבר, בפיצוי בסך של 75,000 ₪ בגין לשון הרע
3 שפירסם עליה בבלוג שכתב אודותיה, לחייבו להסיר את הבלוג הנ"ל וכן לחייב אותו בפרסום הודעת
4 תיקון והכחשה.

רקע

- 5
6 1. התובעת הינה עורכת דין שעוסקת ומתמחה בתחום של דיני משפחה וזאת החל משנת XXXX.
7 בבעלות התובעת משרד עורכי דין עצמאי החל משנת XXXX. לטענת התובעת, היא עורכת דין
8 מקצועית ביותר והגונה, הן בקרב לקוחותיה והן בקרב קולגות למקצוע, כמו גם בקרב שופטים
9 העוסקים בתחום המשפחה בפניהם היא מופיעה. לטענתה, היא פועלת ללא דופי ורואה לנגד עיניה
10 את טובת לקוחותיה, כפי שמעידים עשרות רבות של לקוחות מרוצים במהלך השנים. לטענתה,
11 מעולם לא הוגשה כנגדה תלונה לוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, עברה המשמעתי צח כשלג,
12 כמו גם מעולם לא הוגשו נגדה תביעות ומעולם לא הגישה היא תביעה כנגד לקוח.
13
14 2. הנתבע הינו XXXX XXXX במקצועו. הנתבע היה לקוח של התובעת החל מחודש ינואר XXXX.
15 הנתבע שכר את שירותי התובעת לצורך ייצוגו בסכסוך מול אשתו, שהתפתח להגשת תביעות בבית
16 המשפט לענייני משפחה.
17
18 3. אין מחלוקת כי ביום XXXXXX נחתם הסכם שכר טרחה בין הצדדים. מדובר בהסכם קצר
19 שמתפרס על פני שני עמודים ואשר כולל כשמונה סעיפים. להלן אביא את אותם החלקים בהסכם
20 הרלוונטיים לענייננו.
21
22 4. בסעיף 1 להסכם, שכותרתו "מהות הטיפול והייצוג", נרשם כי הצדדים מסכימים על מתן
23 שירותים משפטיים וייצוג וטיפול בקשר למספר תביעות שכבר הוגשו לבית המשפט ואשר מספרן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

1 ננקב בהסכם ואשר עניינן היה מזונות ומדור, רכוש והסדרי ראייה ומשמורת. כמו כן, סוכם
2 שהטיפול והייצוג יחול גם בקשר לבקשה למזונות זמניים שהוגשה על ידי האישה במסגרת תביעת
3 המזונות, כמו גם בקשר להגשת תביעה לפירוק שיתוף שתוגש על ידי הנתבע באמצעות התובעת.
4 עוד נקבע, כי "הטיפול והייצוג הנ"ל כולל: הופעות ל-4 דיונים, תכתובות, כתבי בי-דין, בקשות וכיוב'
5 והקשורים לעניינים שלעיל בלבד (להלן: "הטיפול והייצוג") (ההדגשות הן במקור).
6

7 5. בסעיף 2 להסכם שכר הטרחה, שכותרתו "תשלום שכר הטרחה", נקבע כי בגין הטיפול והייצוג
8 הנזכר בסעיף 1 להסכם, ישלם הנתבע שכר טרחה בסך של 42,700 ₪ בצירוף מע"מ. נקבע כי
9 התשלום הנ"ל ישולם ב-13 תשלומים, אחד ישולם ביום XXXXX בסכום של 5,500 ₪ + מע"מ ו-
10 12 נוספים, בסכום של 3,100 ₪ בצירוף מע"מ, כל אחד וזאת החל מיום XXXXX ועד ליום XXXXX.
11 עוד נקבע, כי "עבור כל דיון נוסף, שהינו מעבר ל 4-דיונים, ישלם הלקוח לעו"ד XXXXXXX סך של 1,250
12 ₪ בצירוף מע"מ. התשלום עבור הדיון הנוסף יועבר לעו"ד XXXXXXX לפני המועד הקבוע לדיון או לכל
13 המאוחר ביום הדיון לפני שהחל הדיון".
14

15 6. בסעיף 8 להסכם, נקבע כי במקרה של סכסוך או מחלוקת בעניין הקשור להסכם, ימונה בורר
16 מטעם לשכת עורכי הדין שיכריע בסכסוך. כמו כן, בפרק שהוכתר כ"תנאים מיוחדים והערות"
17 ואשר מהווה את מוקד המחלוקת בין הצדדים בתיק דנא, נרשם כך: "שכר הטרחה ישולם בחלוקה
18 לשלבים כדלקמן: 1. היה ועד למועד הגשת כתבי בי-דין (כתבי תביעה והגנה) יגיעו הצדדים להסכם,
19 ישולם סך של 30% מסכום שכר הטרחה בצירוף מע"מ. 2. היה ועד למועד דיון ראשון ובדיון עצמו –
20 יגיעו הצדדים להסכם כולל – ישולם סך של 50% מסכום שכר הטרחה בצירוף מע"מ. 3. לאחר דיון ראשון
21 ישולם סכום שכר הטרחה המלא – 100% מסכום שכר הטרחה".
22

23 7. אין מחלוקת כי חרף הסיכום בהסכם שכר הטרחה אודות פריסת התשלומים, בפועל שילם הנתבע
24 30,000 ₪ כתשלום מראש, ובגין היתרה מסר לתובעת 12 המחאות על סך של 1,660 ₪ כל אחת.
25

26 8. כמו כן, אין מחלוקת כי במסגרת הטיפול והייצוג ביצעה התובעת את הפעולות הבאות בתקופה
27 שלאחר חתימת ההסכם (יום XXXXX) ועד ליום XXXXX, עת הושגה פשרה בין הצדדים במעמד
28 הדיון הראשון שהתקיים בבית המשפט, כפי שעוד יפורט: הכנת שלושה כתבי הגנה בתביעות
29 השונות, הכנת תגובה לבקשה למזונות זמניים, הכנת תביעה לפירוק שיתוף, הכנת בקשות ביניים
30 שונות, התכתבויות עם באת כח האישה, שתי פגישות עם הנתבע במשרדה של התובעת, פגישה
31 אחת יחד עם הנתבע במשרדה של באת כח האישה ובנוכחות האישה, הערות על טיוטת הסכם
32 פשרה שהתגבשה בין הצדדים והופעה לדיון ראשון בבית המשפט, בו הושגה הסכמה סופית בין
33 הנתבע לבין אשתו, על כל המחלוקות.
34

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

9. כאמור, במועד ובמעמד הדיון הראשון בבית המשפט, הושגה פשרה בין הנתבע ולבין אשתו. לאחר שהושגה הפשרה הנזכרת לעיל, נוצרה מחלוקת בין התובעת לבין הנתבע ביחס לשכר הטרחה. באותו שלב שולם בפועל לתובעת 34,980 ₪ (30,000 ₪ ששולמו מראש ו- 3 המחאות שנפרעו, בסך של 1660 ₪ כל אחת), כך שנותרו בידי התובעת 9 המחאות נוספות על סך של 1,660 ₪ כל אחת ובסך הכל 14,940 ₪.

10. הנתבע סבר כי מאחר והפשרה הושגה בדיון הראשון שהתקיים בבית המשפט, הרי שעל פי סעיף 2 לתנאים המיוחדים של הסכם שכר הטרחה (הקובע כאמור כי: "היה ועד למועד דיון ראשון ובדיון עצמו – יגיעו הצדדים להסכם כולל – ישולם סך של 50% מסכום שכר הטרחה בצירוף מע"מ"), זכאית התובעת ל- 50% מסכום שכר הטרחה שנקבע, היינו, ל- 50% מ- 42,700 ₪ בצירוף מע"מ, היינו, לסך של כ- 25,000 ש"ח. בהתאם לכך, סבר הנתבע כי הוא זכאי להחזר כספי מאת התובעת בסך של 9,980 ₪ (ההפרש שבין הסכום ששולם בפועל עד לאותו מועד, בסך של 34,980 ₪ ולבין 25,000 ₪) וכן זכאי להשבת יתרת ההמחאות.

11. התובעת, מנגד, סברה כי גם פגישת מו"מ במשרדה של באת כוח הצד שכנגד, שאין מחלוקת כי התקיימה, נחשבת לצורך הסכם שכר הטרחה כ"דיון" והוא הדין גם לגבי פגישות שהיא ערכה עם הנתבע בלבד במשרדה. לפיכך, טענה התובעת, כי היא זכאית לכאורה למלוא שכר הטרחה וזאת בהתאם לסעיף 3 לתנאים המיוחדים של הסכם שכר הטרחה. יחד עם זאת, ציינה כי לפני משורת הדין ומטעמי הגינות, היא מוכנה להחזיר לנתבע את יתרת ההמחאות שטרם נפרעו ובכך לסיים את העניין (כלומר להותיר בידיה מעבר לסכום של 25,000 ₪ שמהווים 50% משכר הטרחה המוסכם, סכום נוסף של 9,980 ₪).

12. עניין זה העלה את חמתו של הנתבע, וכפי שעוד יבואר בהמשך פסק הדין, בצדק. לאחר התכתבויות בין הצדדים, שנערכו בדואר אלקטרוני בין התאריכים XXXXX ו- XXXXX, ומשלא הגיעו הצדדים להבנות, שלחה התובעת אל הנתבע ביום XXXXX מכתב שכותרתו "סיום הליכים" ואשר במסגרתו היא מודיעה לו כי בכוונתה להפקיד את יתרת ההמחאות שבידיה וכי עם אישור הסכם הגירושין בבית המשפט והגשת הבקשה להחזר האגרה, מסתיים בזה הטיפול המשפטי בעניינו.

13. על מכתב זה הגיב הנתבע ביום XXXXX באמצעות דוא"ל ששלח לתובעת וציין בפניה, בין היתר, כי במידה והיא לא תחזיר את כספו ואת יתרת ההמחאות שטרם נפרעו, הוא מתכוון לתבוע אותה ולהגיש כנגדה תלונה ללשכת עורכי הדין וכמו כן, לתת פומבי לפעולותיה בבלוג שלו וזאת במטרה לתת שירות לציבור ולהזהיר אחרים מלעשות טעות מלשכור שירותי עריכת דין, מעורכת דין שאינה מכבדת את החוזה שהיא בעצמה כתבה. עוד ציין, כי במידה והיא רוצה להימנע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

מלהתבזות בפני בית המשפט ומחבריה ללשכת עורכי הדין, הוא מאפשר לה, תוך 48 שעות, להסכים לפשרה המוצעת על ידו, שעניינה החזרת הכספים והשיקים, תוך כך שהוא יוותר לצורך כך על ריבית והצמדה, שאם לא כן, הוא יתחיל בתהליך הנזכר לעיל.

14. על כך ענתה לו התובעת במכתבה מיום XXXXX, כי מכתבו מהווה ניסיון לסחיטה באיומים, המנוגד לחוק וכי ניסיון זה לא יצלח. כמו כן, צוין כי מימוש האיום יהווה הוצאת דיבה ולשון הרע ויטופל בדרכים החוקיות, לרבות הגשת תביעה לפיצוי כספי ופניה להליך פלילי.

15. עוד באותו היום העלה הנתבע בלוג שכותרתו "עו"ד XXXXXX XXX – אזהרה". להלן התוכן המלא של הבלוג: "רמאים באים בכל מיני סוגים. לפעמים הם מגיעים בגוף של מי שאמור לעזור לך. שכרתי את שירותיה של עורכת דין XXXXXX XXX בינואר XXXX. היה לי ענין משפטי והייתי זקוק להגנה. קיבלתי את שמה מאדם שלישי. עשיתי חיפוש קצר באינטרנט ולא מ צאתי שום דבר שלילי אז התקשרתי. נפגשנו במשרדה בXXXX XXXX והסכמנו על שכר הטרחה שלה. היות והיה סיכוי טוב שהתהליך המשפטי יסתיים בהסכם ביקשתי לשלם תשלום נמוך יותר באם לא יתקיים הליך משפטי מלא. עו"ד XXXXXX XXX הסכימה שבמקרה ויהיה הסכם לפני הדיון המשפטי, שכר הטרחה שלה יהיה 50% מהמחיר המלא. היא כתבה בעצמה את החוזה בינינו וחתמתי עליו אצלה במשרד. בהסכם נכתב במפורש: "(סעיף 2 תחת תנאים מיוחדים והערות) היה ועד למועד דיון ראשון ובדיון עצמו – יגיעו הצדדים להסכם כולל – ישולם סך של 50% מסכום שכר הטרחה בצירוף מע"מ. כפי שצפיתי, נחתם הסכם ביני לבין הצד השני ביום של הדיון הראשון בבית המשפט והשופט אישר את ההסכם עוד באותו הדיון. למחרת שלחתי לעו"ד XXXXXX XXX בקשה לקבל החזר היות ובשלב הזה שילמתי יותר ממחצית התשלום. למרבה הפתעתי היא סירבה ובמקום לעשות בדיוק מה שהחזרה שהיא עצמה כתבה היא החלה בסידרה של הסברים מדוע היא לא צריכה להחזיר לי את הכסף. היא הסבירה שהיא נפגשה במשרדה של עורכת הדין של הצד השני. וזה הרי דיון. אחר כך היא אמרה שגם אנחנו נפגשנו במשרדה וגם בזה היא ראתה דיון. היא גם ציינה את העובדה שהיא עבדה מאוד קשה ויש שני קלסרים שמראים את זה. ובכלל היא לא חייבת להחזיר לי את השקים שהיא עוד לא פדתה ולפנים משורת הדין היא מוכנה להחזיר אותם, אבל לא ממש חייבת. ואז שלחה היא לי מכתב ארוך שמסביר למה היא כל כך צודקת ובעצם...היא פודה גם את שאר השקים ולוקחת את מלוא שכר הטרחה למרות מה שכתוב הוסכם ונחתם בחוזה. אז הגשתי תלונה ללשכת עורכי הדין. ועכשיו, אחרי שסיימתי הליך משפטי בהסכמה עם צד שהיה לי ריב איתו, אני נאלץ להטריח את עצמי ולתבוע את עורכת הדין XXXXXX XXX, שתפקידה היה לסייע לי, על ההחזר שמגיע לי. זה הסיפור. אז עכשיו תחליטו בעצמכם האם עו"ד XXX XXXX שאינה מכבדת חוזה שהיא עצמה כתבה, היא אדם שאתם רוצים לשכור את שרותיו".

16. לבלוג זה ניתן היה להיכנס באמצעות לחיצה על קישור שכותרתו "עו"ד XXXXXX XXX – אזהרה" ואשר הופיע בדף מקדים, שכלל בצידו הימני העליון כותרת ששמה "נוכלים" ומתחתיה במרכז

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13738-06-13 פלונית נ' פלוני

העמוד, כותרת משנה ששמה "הבלוגים שלי", אשר מתחתיה שתי כותרות משנה נוספת, האחת, ששמה "XXXX XXX – זהירות נוכל" והשניה מתחתיה, ששמה "עו"ד XXXXXX XXX – אזהרה". לחיצה על כל אחת מכותרות המשנה הנ"ל מובילה לבלוג שכתב הנתבע, האחד על XXXX XXX והשני על התובעת (לבלוג עצמו ראה נספח 3' לכתב התביעה ולדף המקדים הנזכר לעיל – ראה נספח 4 לכתב התביעה).

17. הנתבע דאג לבטל את יתרת ההמחאות שנותרו בידי התובעת ולאחר כחודשיים מפרסום הבלוג, בחודש מאי XXXX, הגיש כנגד התובעת לבית המשפט לתביעות קטנות בראשון לציון [ת.ק. XXX-XX-XXXXX], תביעה כספית להשבת הסכום של 9,980 ₪ שלפי טענת הנתבע הייתה צריכה התובעת להשיב לו לפי הסכם שכר הטרחה וכן לפיצוי בסך של 4,000 ₪, בגין ארבעה ימי עבודה שנאלץ הנתבע להקדיש לסכסוך עם התובעת בקשר לשכר הטרחה. התובעת הגישה בתגובה לכך בקשה לעיכוב הליכים והעברת התביעה לדיון בבוררות, כמו גם בקשה לארכה להגשת כתב הגנה. הנתבע התנגד לבקשה. בית המשפט החליט לקבל אותה ולעכב את ההליכים נוכח סעיף הבוררות.

18. ביום XXXXX, פנתה התובעת אל הנתבע באמצעות בא כוחה, עו"ד שלומי ויינברג, המייצג אותה גם בתביעה דנא. במסגרת פניה זו, הודיעה התובעת לנתבע כי נודע לה על פרסום הבלוג, כי מדובר בפרסום לשון הרע חמורה ביותר עליה, כי הדבר פוגע בשמה הטוב ובמוניטין המקצועי שיצאו לה ואשר בנתה במשך שנים וכי הוא נדרש להסיר באופן מיידי את הפרסום תוך 48 שעות, לפרסם הודעת תיקון, הכחשה והתנצלות ולשלם לתובעת פיצוי של 75,000 ₪.

19. משלא נענה הנתבע לפניה זו, הגישה התובעת את התביעה דנא (ביום XXXXX). במסגרת התביעה עותרת התובעת לחייב את הנתבע בפיצוי כספי בסך של 75,000 ₪ ומבקשת צו עשה קבוע להסרת הפרסום, כמו גם חיוב הנתבע בפרסום של הודעת תיקון והתנצלות. לפי טענתה, הצגת התובעת כרמאית וכנוכלת במסגרת הבלוג ובמסגרת הכותרות של הבלוג והדף המקדים, מהווה פרסום לשון הרע המצדיק את קבלת התביעה.

20. במקביל להגשת התביעה, הגישה התובעת בקשה לצו עשה זמני, שיאסור על המשך פרסום הבלוג ואשר יורה על הסרתו. הבקשה לצו ארעי במעמד צד אחד בעניין זה נדחתה על ידי בית המשפט [כב' השופט צימרמן], אולם במסגרת ההחלטה שניתנה לאחר דיון במעמד שני הצדדים, הבקשה התקבלה.

21. כב' השופט צימרמן הורה לנתבע להסיר את הפרסום לא יאוחר מ- 7 ימים מיום מתן ההחלטה וזאת משמצא כי הוא מעריך כי יקשה על הנתבע להוכיח את הגנת האמת בפרסום וזאת על רקע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

העובדה שהמרמה שייחס הנתבע לתובעת, שהייתה מרמה כהגדרתה בחוק העונשין, מחייבת, לצורך הגנת האמת בפרסום, הוכחה כי התובעת ידעה כי אין כל בסיס לפרשנות שלה את הסכם שכר הטרחה וניסתה חרף זאת ובמתכוון באמצעות פרשנות זו להותיר כספים בידיה שגם היא ידעה כי אמורים לחזור אל הנתבע. זאת סבר כב' השופט צימרמן כי יקשה על הנתבע להוכיח, עת מדובר לכאורה במחלוקת אזרחית על פרשנות הסכם. בקשת התובעת לאסור באופן זמני פרסום של ההליכים המשפטיים בהתאם לסעיף 21 לחוק איסור לשון הרע, נדחתה. הנתבע חויב בהוצאות הבקשה בסך של 7,500 ₪.

22. אין מחלוקת כי הנתבע הסיר את פרסום הבלוג לאחר שניתנה ההחלטה האמורה, אם כי התובעת טוענת שלא עשה כן תוך המועד שנקבע. יתרה מכך – התובעת טוענת ועל כך אין מחלוקת, שביום XXXXX העלה הנתבע בלוג נוסף, שדומה בעיקרו לבלוג הקודם מבחינת תוכנו, למעט ההבדלים הבאים: כותרת הבלוג שונתה מ"עו"ד XXXXXXX – אזהרה" ל- "עורכת דין XXXXX XXX – XXX – חוויה אישית עם טעם רע – דרוש סיוע", בדף המקדים, במקום המילה "נוכלים" נרשם "רשמים אישיים" ותחת כותרת המשנה "הבלוגים שלי" נרשמה הכותרת החדשה של הבלוג הנזכרת לעיל ומתחתיה נותרה הכותרת המתייחסת לבלוג שכתב הנתבע אודות XXXX XXX ("XXXX XXX – זהות נוכל"). הבדלים נוספים הנם כי נמחק הפתיח של הבלוג המקורי ואשר כלל את המילים "רמאים באים בכל מיני סוגים. לפעמים הם מגיעים בגוף של מי שאמור לעזור לך", לבלוג זה הוסיף הנתבע התייחסות להגשת התביעה לבית המשפט לתביעות קטנות וכן את דבר הגשת התביעה דנא על ידי התובעת כנגד הנתבע. כן התייחס הנתבע בבלוג החדש להחלטה בבקשה לצו מניעה זמני, תוך צירוף לינק המאפשר עיון באותה החלטה. כמו כן, סיים את הבלוג החדש בפניה לקבלת עזרה עם פרטים על דוגמאות דומות שאירעו עם התובעת. הגם שבלוג חדש זה לא מהווה חלק מעילת התביעה, אני מוצא לנכון להביאו להלן במלואו:

"דרוש סיוע"

רציתי לשתף בחוויה המרה שהיתה לי ושהתחילה כשפניתי לייצוג ע"י עו"ד XXX-XXXXXX. לצערי היה לי משבר בנישואין עם אשתי, שרק מי שעבר את זה יכול להבין איזה תעצומות נפש זה דורש, ולאיזה תהומות זה מביא את האדם. במהלך המשבר החלטתי לפנות לעו"ד XXXXXXX אחרי שראיתי שהיא מופיעה בהרבה אתרי אינטרנט כאחת שנותנת עצות לציבור ומתארת את עצמה שיש לה נסיון רב. עו"ד XXXXXXX החתימה אותי על הסכם שיש בו סעיף שאומר: "היה ועד למועד דיון ראשון ובדיון עצמו – יגיעו הצדדים להסכם כולל – ישולם סך של 50% מסכום שכר הטרחה בצירוף מע"מ". ובאמת, בדיון הראשון שהתקיים בבית המשפט הגעתי עם אשתי להסכם. מכיוון שבשלב הזה שילמתי לעו"ד XXXXXXX סכום שעולה על 50%, ביקשתי ממנה שתחזיר לי את מה ששילמתי מעבר, ושלא תגבה את היתרה שהייתה לה בשיקים. את התגובה של עו"ד XXXXXXX נדהמי לשמוע, והיא הפתיעה אותי כשהיא אמרה שהיא רואה בפגישה מוקדמת שהייתה יחד עם אשתי ועורכת הדין שלה כ"דיון", ולכן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

מדובר למעשה בשני דיונים מבחינתה, והיא לא תחזיר לי שום כסף. היא היא אמרה בתחילה שמטעמי הגינות היא לא תגבה את היתרה שהייתה לה בשיקים שלי, אבל אחר כך היא דרשה גם את היתרה ואמרה שמה שאמרה קודם היה רק הצעת פשרה. התגובה של עו"ד XXXXXX הייתה מבחינתי לא יותר מתירוץ לגבות כסף שלא מגיע לה (סכום מאוד משמעותי מאוד מבחינתי בגובה של כ- 25,000 ₪) מה שיצר אצלי תחושה קשה של בגידה באמון שנתתי בה. ולכן הגשתי נגדה תביעה לבית משפט לתביעות קטנות, ופרסמתי קריאת אזהרה בבלוג שלי. עו"ד XXXXXX הגישה נגדי תביעה על מה שפרסמתי בבלוג, וביהמ"ש קבע שלא נראה לו שאני יכול להוכיח את התיאורים שבהם הכתרתי את מעשיה, ולכן, ועד שתתברר התביעה, הורה לי להסיר את הפרסום מהבלוג. על זה גם חוייבתי לשלם הוצאות משפט בסכום של 7,500 ₪, למרות שהשופט אמר שאני כנראה צודק בזה שלא מגיע לה הסכום הנוסף שמעבר ל- 50%. יכולתי לערער על ההחלטה הזאת, אבל זה שחוייבתי בהוצאות כאלה גדולות, והעובדה שערעור יעלה עוד הרבה כסף, גרמו לי לוותר על הרעיון הזה, במיוחד שלא האמנתי שהעניינים יסתבכו עד כדי כך. לדעתי הלקוחות של עורכי הדין צריכים לשים לב טוב על זה שכשהם באים לחתום עם עו"ד על הסכם שכר טרחה, וצריכים להזהר מהתנהגות כמו של עו"ד XXXXXX שלא הסבירה לי שהיא יכולה לפרש את המילה "דיון" בכל דרך אחרת, ולא רק דיון בבית משפט.

אגב, עו"ד XXXXXX ניסתה גם לבקש מבית המשפט שלא לפרסם את התביעה ואת שמה, אבל ביהמ"ש לא הסכים לכך.

תקראו את החלטת ביהמ"ש שממנה אפשר להתרשם באופן עצמאי, בלינק הבא:

החלטת בית משפט

רק מאוחר יותר הבנתי שהפרסומים של עו"ד XXXXXX באינטרנט הם פרסומים שלה לקידום העסק שלה, ויכול להיות שכדאי לבדוק אם מה שכותב עו"ד באינטרנט הוא באמת לצורך שירות לציבור, או לצורך קידום מכירות. אני את הלקח שלי למדתי. ואני חושב שכולם צריכים לעדעת שזה שלקחת לעצמך עורך דין, עדיין לא אומר שאתה לא צריך להיזהר ולדאוג לעצמך לבד. נראה לי שזה נכון במיוחד כשמדובר בכסף שעורך הדין מעוניין לגבות ממך על פי הסכם שכר הטרחה שהוא ניסח.

בכל מקרה, אם מישהו יכול לעזור לי עם פרטים על דוגמאות דומות עם עו"ד XXXXXX, אני אשמח לתגובה".

23. יצוין כי התובעת לא הגישה הליך כלשהו כתוצאה מפרסום הבלוג החדש, לא בקשה לביזיון בית המשפט, לא בקשה לצו עשה זמני נוסף ולא תביעה חדשה בהליך אחר.

24. בשלב זה, הגיש הנתבע את כתב הגנתו בתביעה דנא. לטענתו, התובעת נתנה פרשנות מאולצת בלשון המעטה למילה "דיון" והלכה למעשה, ניסתה לגבות ממנו כספים שלא כדין במודע. לטענתו, פרסום הבלוג לא מהווה פרסום לשון הרע, האמור בבלוג הינה הצגה מאוזנת של הדברים, הכוונה הייתה להזהיר מפני התנהלות מעין זו של עורכי דין, התובעת לא הועמדה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

בשורה אחת עם XXXX XXX וגם לא הייתה כל כוונה לעשות כן, הפרסום היה אמת ולכן מקים הגנה מפני התביעה, הפרסום היה בעל ענין ציבורי ובא להגן על אינטרס ציבורי, הפרסום נעשה בתום לב ומהווה ביקורת לגיטימית במסגרת זכותו של הנתבע לחופש הביטוי.

25. ביום XXXXX ניתן פסק הבורר בתביעת הנתבע להשבת כספים. הבורר (עו"ד אלי הלס), קיבל את גירסת הנתבע, שלפיה המשמעות הברורה והחד משמעית של המילה "דיון" בהסכם שכר הטרחה הינה דיון בבית המשפט. בהתאם לכך, קיבל הבורר את חלק התביעה שעניינה השבת אותם כספים שמעבר ל-50% משכר הטרחה ולמעשה חייב את התובעת להשיב לנתבע את הסכום שדרש בסך של 9,980 ₪. כמו כן, הורה הבורר על השבת יתרת ההמחאות לנתבע. כמו כן, חייב הבורר את התובעת לשלם לנתבע שכר טרחת עו"ד בסך של 6,500 ₪.

26. כחודשיים לאחר פרסום פסק הבורר, הוסיף הנתבע עדכון לבלוג החדש תחת הכותרת "עדכון ביניים – הבורר פסק לטובתי". במסגרת עדכון זה, ציין הנתבע כי הבורר פסק לטובתו והוסיף כי עדיין מתנהלת התביעה דנא כנגדו. כמו כן, הוסיף לעדכון לינק שמאפשר עיון בפסק הבורר.

27. בעקבות כך, הגישה התובעת במסגרת התביעה דנא, בקשה דחופה להורות על הסרת העדכון מהבלוג. בהחלטתי שניתנה ביום הגשת הבקשה, מחקתי את הבקשה וזאת בשל העובדה שלא מצאתי כי ההליך שנקטה התובעת בעניין זה [הגשת בקשת ביניים במסגרת התיק דנא], הינו ההליך הנכון כדי לקבל את הסעד המבוקש (מבלי שהבעתי דעתי לגבי הסיכוי לקבל סעד כאמור). למיטב ידיעתי, התובעת לא נקטה בהליך אחר בעניין זה.

28. משלא הצלחתי להביא את הצדדים להסדר, התיק נקבע להוכחות. במסגרת שלב ההוכחות, מטעם התובעת, העידה היא עצמה, כמו גם עורכי הדין XXXX וXXX, שמטעם הוגשו תצהירים קצרים, שמתארים המלצות שנתנו אודות התובעת ללקוחות שחיפשו עורך דין בתחום המשפחה ותגובת הלקוחות הנ"ל, עת התוודעו לבלוג שפירסם הנתבע, דבר שגרם להם שלא לפנות אל התובעת כדי לשכור את שירותיה. כמו כן, הוגשה מטעם התובעת חוות דעת מומחה של עו"ד סוברי, בקשר לשאלה - האם תוצאת החיפוש המכפיש, שמופיעה בראש תוצאות החיפוש בגוגל ואשר מהווה לינק לבלוג שפירסם הנתבע, מופיעה בראש תוצאות החיפוש באופן טבעי או שמא נובע הדבר עקב מאמצים שנעשו על ידי מאן דהוא כדי לגרום לכך שתוצאת החיפוש תבלוט בראש תוצאות החיפוש המתקבלות בעת הקלדת שמה של התובעת. מטעם הנתבע, העיד הוא עצמו בלבד. הצדדים סיכמו את טענותיהם בכתב.

דיון

לשון הרע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

29. עיון בבלוג עצמו מגלה כי מרביתו תיאור עובדתי של השתלשלות העניינים שארעה בין הצדדים ביחס למחלוקת על פרשנות המילה "דיון". לא ניתן למצוא בו דבר מה שייחשב כלשון הרע כהגדרתו של מושג זה בחוק, למעט הפתיח של הבלוג, שמתחיל במילים "רמאים באים בכל מיני סוגים. לפעמים הם מגיעים בגוף של מי שאמור לעזור לך".

30. פתיח זה, בו הנתבע מכנה את התובעת כרמאית, יש בו בבירור משום לשון הרע, אשר לפי החוק מוגדר כ"דבר שפרסומו עלול - (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם; (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו; (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו". כינוי התובעת כרמאית, מקיים את האמור בכל אחד מסעיפי המשנה הנ"ל של סעיף 1 לחוק.

31. הוא הדין לגבי כותרת הבלוג: "עו"ד XXXXXX XXX – אזהרה". כאשר מצרפים את המילה אזהרה לשמו של עו"ד ומציעים להיזהר ממנו, ברור שיש בכך משום פרסום שעלול "לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו". ברור שפרסום זה גם עלול להשפילו בעיני הבריות.

32. כך גם לגבי שיבוץ הבלוג שנכתב על התובעת תחת הכותרת "נוכלים" וכן מיקום כותרת הבלוג שנכתב עליה, שמהווה כאמור לינק לבלוג, מתחת לכותרת בלוג שכתב הנתבע על אדם שהנו לכאורה נוכל סדרתי, שהורשע בגין מעשה מרמה ושהכותרת שנתן הנתבע לבלוג בעניינו היה "XXXX XXX – זהירות נוכל". מיקום כותרת הבלוג על התובעת שנושא את שמה תחת כותרת ראשית "נוכלים" הנו שווה ערך פחות או יותר לכינוי התובעת על ידי הנתבע כנוכלת. גם עצם המיקום של הבלוג על התובעת בצמוד דווקא לבלוג שנכתב על נוכל סדרתי לכאורה שהורשע בגין קבלת דבר במרמה, יש בו משום פרסום לשון הרע. מעשה זה מסמן או מרמז כי יש דמיון בין השניים (גם אם הכותרות שונות בתוכן). פרסום כזה גם הוא מקיים את סעיפי המשנה של סעיף 1 לחוק.

הגנות

33. האם עומדת לנתבע טענת הגנה כנגד פרסומי לשון הרע הנ"ל? לטענת הנתבע, דין התביעה להידחות בשל ההגנות הבאות: הגנת אמת הפרסום (ס' 14 לחוק), הגנת תם הלב והגנת חופש הביטוי.

הגנת אמת הפרסום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

34. הנתבע טוען כי הפרסום היה אמת, שכן התובעת רימתה אותו, עת נתנה פרשנות חסרת בסיס להסכם שכר הטרחה ופירשה את המילה "דיון" ככוללת פגישה במשרד הצד שכנגד או פגישה במשרדה עמו. התובעת מנגד טוענת כי מדובר בפרשנות לגיטימית של ההסכם ועל כן, ברור שלא ניתן לכנות את עמידתה על אותה פרשנות, כמעשה מרמה מצידה.

35. להלן שוב החלק הרלוונטי מהסדר שכר הטרחה: **"שכר הטרחה ישולם בחלוקה לשלבים כדלקמן:**
1. היה ועד למועד הגשת כתבי בי-דין (כתבי תביעה והגנה) יגיעו הצדדים להסכם, ישולם סך של 30% מסכום שכר הטרחה בצירוף מע"מ. 2. היה ועד למועד דיון ראשון ובדיון עצמו – יגיעו הצדדים להסכם כולל – ישולם סך של 50% מסכום שכר הטרחה בצירוף מע"מ. 3. לאחר דיון ראשון ישולם סכום שכר הטרחה המלא – 100% מסכום שכר הטרחה."

36. לאחר שנתתי דעתי לסוגיה, באתי לכלל מסקנה ברורה, כי התנהלות התובעת ביחס לפרשנות של המילה "דיון", הייתה שלא בתום לב. יתרה מכך – שוכנעתי כי אין זה מתקבל על הדעת שהתובעת סברה בתם לב כי יש בסיס כלשהו לפרשנות שהוצעה על ידה בזמנו. שוכנעתי כי מדובר היה אם כן בניסיון שלא בתם לב להימנע מלהשיב לנתבע את הכספים ששילם מעבר ל-50% משכר הטרחה – משמע מעשה רמייה מצד התובעת כלפי הנתבע.

37. המסקנה שהמילה "דיון" משמעותה אך ורק דיון בבית המשפט ולא פגישה במשרד של אחד מבאי כוח הצדדים ובוודאי שלא פגישה בארבע עיניים בין התובעת לנתבע בלבד, כל כך ברורה, עד כי הייתי מרחיק לכת ואומר, כי לו היה ההסכם מוצג לעשרים עורכי דין ויותר, ספק בעיני אם ולו אחד מהם היה מצדד בפרשנות שנתנה התובעת למילה "דיון". עד כדי כך מופרכת הפרשנות שלה. בקרב עורכי דין בכלל ובמסגרת הסכמי שכר טרחה שעניינם ייצוג בבית המשפט בפרט, למילה "דיון" ישנה משמעות ברורה וייחודית. כל עו"ד מתחיל ועל אחת כמה וכמה עו"ד מנוסה כתובעת, יודע כי הכוונה לדיון בבית המשפט וכי פגישה במשרד לא נחשבת כ"דיון". מסקנה זו מתחזקת נוכח האופן שבו נוסח הסעיף שקבע את התשלום המדורג של שכר הטרחה.

38. אין לי ספק כי וודאי התובעת, עו"ד מנוסה ובעלת ותק של מעל X שנים בעת המקרה, בהם X שנים כעצמאית, גם היא, ידעה זאת ואף יודעת זאת היטב גם היום, שכן הפרשנות שהיא הציעה, היא בלתי אפשרית בעליל בנסיבות. חרף זאת, המשיכה התובעת להציג עמדה אחרת במהלך המשפט (ראה עמ' 30 ש' 24 – 28: **"אז וגם היום אני טוענת שפרשנותי למילה 'דיון' בהחלט אפשרית למה שאמרתי והיום לאחר פסק הבורר יש לי כוכבית בהסכם שכר הטרחה שאומר שפגישה היא משא ומתן, ביחידת הסינוע, ישיבות גישור, ישיבות בבית משפט, ישיבות בבית הדין. היום אף אחד לא יוכל להגיד לי שהוא כזה או אחר. ההגיון שלי אז היה כמו היום. היתה מחלוקת כספית וזה עדיין לא אומר שאני צריכה להיות שק חבטות של הלקוח שלך"**). אין בידי לתת כל אמון לעדותה זו. עם כל הכבוד, על כגון דא נאמר – יש גבול למידת ההיתממות של בעל דין, אשר בית המשפט יסכים להכיר בה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

39. גם בממצאי הבורר בתביעה של הנתבע להשבת שכר הטרחה, ניתן למצוא מסקנות דומות לשלי ביחס למופרכות של הפרשנות שנתנה התובעת למילה "דיון". היטיב לתאר זאת הבורר, כאשר קבע את הדברים החד משמעיים הבאים, שאין לי אלא לאמץ אותם בפה מלא לצרכי התיק דנא ולהצטרף אליהם כחלק בלתי נפרד מפסק דיני זה:

11. במחלוקת המוגדרת והצרה שנפלה בין הצדדים – דעתי כדעת התובע. המילה "דיון" כאשר היא מופיעה בהסכם שכר טרחה בין עו"ד ולקוח – היא בעלת משמעות אחת: דיון בפני ערכאה שיפוטית. לא פגישה, לא גישור, לא מהו"ת, לא שיחה עם עו"ס ולא כל אירוע אחר.

12. כפי שיובהר להלן, ניתן לתת הסברים רבים מדוע יש לראות במילה "דיון" כמכוונת לדיון בפני ערכאה שיפוטית בלבד. אולם הסברים אלו באים לאחר "הידיעה" באשר למשמעות המילה דיון בהקשר זה. שכן, לדידי, כל מי שקורא את ההסכם מבין מייד, אינטואיטיבי, שמדובר בדיון בבית משפט. בדיוק כפי שמי שרואה ברווז יודע לומר "הנה ברווז". מאוחר יותר כאשר ישאל מדוע מדובר בברווז הוא ידע להסביר [המקור, האצבעות המחוברות וכו'] אבל ההסבר בא לאחר הידיעה שהוא ראה ברווז.

13. לדידי, לשונו של ההסכם היא פשוטה וברורה: אם יגיעו התובע ובת זוגו להסכם כולל עד לדיון הראשון ובדיון עצמו, צריך התובע לשלם רק מחצית משכר הטרחה.

14. לשון ברורה וחד משמעית זאת, גם תואמת את ההיגיון המסחרי בדרך ההתקשרות שבחרו הצדדים: התשלום יהיה תואם את כמות העבודה המבוצעת ע"י הנתבעת, והנגזרת מהתקדמות ההליך המשפטי. ככל שההליך המשפטי מתקדם יותר, כמות העבודה גדלה ועל כן יש מקום לשלם אחוזים גבוהים יותר משכר הטרחה שנקבע. כך, לדוגמה, נקבע בהסכם כי אם יגיע התובע ובת זוגו להסכם בטרם הוגשו כתבי בית הדין שיעור התשלום יעמוד רק על 30%.

15. כפי שהגשת כתבי בית הדין מסמנת אבן דרך ראשונה בייצוג המשפטי שמעניקה הנתבעת, כזהו גם הדיון הראשון. הוא בא לציין, בעיקרו, תקופת זמן נוספת שתחלוף, דבר שישליך על כמות העבודה בתיק. יתרה מכך, הנתבעת עוד בחרה להדגיש כי לא רק עד לדיון הראשון תשולם רק מחצית משכר הטרחה, אלא "גם בדיון הראשון עצמו". כאשר לאחר הדיון הראשון ישולם שכר טרחה מלא.

16. לשיטתי לא רק שלשון ההסכם תואמת את ההיגיון המסחרי שלו, אלא שקבלת הפרשנות המוצעת על-ידי הנתבעת מעקרת אותו מהיגיון שכוה. אסביר: לשיטתה של הנתבעת כל פגישה שצריך להתכונן אליה מהווה "דיון", אולם לפי פרשנות זאת עלולה להיווצר סיטואציה בה אין כל הבדל בין השלב הראשון של תשלום שכר הטרחה [30%] ובין השלב השני [50%]. נניח מקרה בו הנתבעת והתובע מקיימים שתי פגישות עם הצד השני עוד בטרם הגשת כתבי הטענות – דבר הקורה לא פעם – בנסייון להגיע לפשרה. האם ניתן לומר כי מייד לאחר הגשת כתבי הטענות כבר צריך לשלם 100 אחוז משכר הטרחה? לכאורה,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

לפי פרשנות הנתבעת, יש להשיב על שאלה זאת בחיוב. הרי התקיימו כבר שני "דיונים". מובן כי לא זאת היתה כוונת הצדדים.

17. בחינת ההלכות המשפטיות העוסקות בפרשנות חוזים מדגישות כולן את לשון ההסכם כתחנתו העיקרית והראשונה של הפרשן. גם לפי ההלכה המנחה בפרשנות חוזים הלכת "אפרופים", לא כל שכן לפי גישת כב' הש' דנציגר, בפסק הדין בענין נורקייט, לשון ההסכם מבטאת את הכוונה הסובייקטיבית של הצדדים וניתנת לה עדיפות נורמטיבית לצורך הבנה מה היתה אותה כוונה זאת. אומר על כך כב' הנשיא [בדימ]. ברק:

"בגדרי התכלית הסובייקטיבית, נתונה עדיפות נורמטיבית לאומד הדעת העולה מלשונו הרגילה והטבעית של החוזה, על פני אומד הדעת העולה מלשונו החריגה או מהנסיבות החיצוניות. 'החזקה הינה, כי תכלית החוזה תוגשם, אם תינתן ללשון החוזה המשמעות הרגילה, הנודעת לו בלשון בה נקטו הצדדים'."

18. "העיקרון לפיו יש ליתן משקל מכריע ללשון ההסכם הברורה, מקבל משנה תוקף שעה שלשון ההסכם מתיישבת עם ההיגיון המסחרי". בעניינינו, לא רק שלשון ההסכם ברורה אלא שהיא משתלבת, כאמור, עם ההיגיון המסחרי בבסיס ההסכם.

19. למעלה מהצורך אעיר כי מסקנה זאת שלי באשר לדרך בה יש לפרש את ההסכם רק מתחזקת לנוכח היחסים המיוחדים שבין התובע והנתבעת. אסביר: בין עורך דין ולקוחו אין מתקיימים יחסי מסחר רגילים, אלא מדובר ביחסים הדורשים אמון מוגבר. יחסי אמון אלו מתחילים כבר בשלב בו מוסדר הייצוג המשפטי של הלקוח לרבות ניסוח הסכם שר הטרחה. אומר על כך ביהמ"ש באחת הפרשות:

"חובה זו של עורך הדין כלפי הלקוח איננה מתחילה באותו חלקיק שניה שלאחר כריתתו של הסכם שכר הטרחה. הורתה של חובה זו של עורך הדין גם בטרם נכרת הסכם שכר הטרחה. בשלב המשא ומתן לקראת שכירת שירותיו ולקראת כריתת הסכם שכר הטרחה."

20. בין החובות המוטלות על עורך הדין בשלב זה, מצויה גם חובתו לגלות ללקוח מראש את כל הנתונים הרלוונטיים להתקשרות (ד. פרידמן, שכר טרחה ראוי לעורך דין, המשפט ב' (תשנ"ה), 105). אילו רצתה הנתבעת כי חיוב בתשלום שכר הטרחה בשיעור העולה על 50 אחוז יהיה גם במקרה בו "הדיון" הוא רק "פגישה", החיה עליה לכתוב זאת במפורש, "ברחל בתך הקטנה". אין מדובר בעניין של מה בכך. הרי לכל הפחות הנתבעת יכולה היתה להבין כי לתובע ישנה ציפייה לגיטימית שאם הסכסוך יסתיים ביום הדיון אזי הוא יוכל לשלם רק מחצית מתשלום שכר הטרחה.

21. התובע עוד טען והציג בפני קטעי התכתבות בינו ובין הנתבעת מהם עלה כי הנתבעת הבחינה בהתכתבות ביניהם בין אירוע שהוא "פגישה" לאירוע שהוא "דיון" בבימ"ש. הדבר כמוכח משמש ראיה חיצונית לכך שהפרשנות של התיבה "דיון" היא דיון בבית משפט. אולם, נדמה, כי ראיות שכאלו, בנסיבות של מקרה זה, אינן הכרחיות שעה שלשון ההסכם וכוונת הצדדים במועד כריתתו היא כה ברורה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13738-06-13 פלונית נ' פלוני

22. באשר לטענתה השניה של הנתבעת כי בסעיף ההוראות המיוחדות "לא נרשם ויתור על יתרת שכ"ט או השבת כספים"; אני חייב להודות כי לא הצלחתי לרדת לסוף דעתה של הנתבעת. הרי אם בכל מקרה צריך התובע לשלם את מלוא תשלום שכר הטרחה, הדרך בה מנוסח הסעיף סותרת היגיון זה. נניח וההליך היה מסתיים טרם הגשת כתבי טענות, אזי ברור כי ההליך אינו יכול להתקדם לדיון ראשון [מלבד דיון טכני של אישור ההסכם]. אם כך מתי בדיוק היה משלם התובע את מחצית תשלום שכר הטרחה? יתרה מכך, אם זאת המשמעות, לשיטתה של הנתבעת, שייחסו הצדדים לסעיף זה, מדוע היא נדרשת לעסוק מלכתחילה במשמעות התיבה "דיון". הרי לכאורה, לפי טענת הנתבעת, למילה זאת אין כל משמעות מכיוון שממילא לא צריך היה התובע לשלם את מלוא שכר הטרחה.

23. אני לא בטוח שטענה זאת של הנתבעת צריכה היתה למצוא מקום בכתבי טענותיה. מלבד העובדה שהיא חסרת היגיון [לשוני או מסחרי] היא משליכה גם על האוטנטיות של עמדת הנתבעת באשר לכוונה הסובייקטיבית שלה עצמה בעת ניסוח ההסכם.

40. על דברי הבורר אין לי אלא לומר – דברים כדורבנות – וכאמור להצטרף אליהם בפה מלא. ממצאי הבורר ביחס לפרשנות המילה "דיון" מהווים השתק פלוגתא בין הצדדים ומונעים מהתובעת לטעון בתיק דנא כי הפרשנות שלה הייתה נכונה וזאת נוכח סעיף 21 לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968 הקובע: "בכפוף לסעיפים 24 עד 28 ובאים כוונה אחרת המשתמעת מהסכם הבוררות, מחייב פסק הבוררות את בעלי הדין וחליפיהם כמעשה בית דין". כן ראה רע"א 2812/13 קולומביה ציוד וצרכי צילום בע"מ נ' דלתה דיגיטל בע"מ – פורסם בנבו בסעיף 13 לפסק הדין.

41. התובעת הפנתה בסיכומיה (ס' 3) לפסק הדין שניתן בב"ל 13257/04 גואטה נ' המוסד לביטוח לאומי – פורסם בנבו, כדי לטעון שממצאי הבורר ביחס לפרשנות הסכם שכר הטרחה, לא מהווים השתק פלוגתא וזאת משסדרי הדין בבוררות פתרו את הבורר מדיני הראיות וסדרי הדין הנהוגים בבית המשפט וכן עקב כך שלא התנהלו חקירות נגדיות.

42. פסק הדין הנ"ל אינו רלוונטי לעניינינו, שכן הוא עוסק בסיטואציה אחרת לחלוטין. שם, עמדה לדיון השאלה האם החלטה של ועדת הערר לנפגעי פעולות איבה, מהווה מעשה בית דין ביחס לתביעה שהוגשה לבית הדין לעבודה לדמי פגיעה בעבודה עקב מעשה איבה. בית הדין, הגם שקבע כי ישנם צדדים לכאן ולכאן ביחס לשאלה הנ"ל, הכריע בסופו של דבר כי החלטת ועדת הערר לא מהווה מעשה בית דין ביחס לתביעת התובעת לדמי פגיעה. הנימוקים העיקריים של בית הדין היו ההבדל בין סדרי הדין ודיני הראיות הנהוגים בוועדת הערר ולבין אלה הנהוגים בבית הדין לעבודה. לכך התווסף הנימוק שלא ניתן להגיש ערעור על החלטת הוועדה ועוד נימוקים.

43. דא עקא, כאשר עסקינן בפסק בורר. הדין שונה בתכלית. פסק הבורר יונק את תקפו וכוחו מיסוד ההסכמה שבין הצדדים. החלטת הצדדים להסדיר את הסכסוך בבוררות, הייתה נתונה לשיקול

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

דעתם, בניגוד להיזקקות לוועדת הערר. משהסכימו להכריע בסכסוך ביניהם באמצעות הליך בוררות שלא מחייב את הבורר להיצמד לדיני הראיות וסדרי דין הנהוגים בבית המשפט, הצדדים אינם יכולים, לאחר מעשה, להתנער מכוחו המחייב של פסק הבורר, בשל ההבדלים שקיימים בנושאים אלה בין הליך הבוררות ולבין ההליך בבית המשפט. בשולי הדברים והגם שאין לכך משמעות לעניינינו, אציין כי לא הוכח שלא ניתנה אפשרות לצדדים לנהל חקירות נגדיות, אלא רק כי אלה לא התקיימו בפועל.

44. מעניין לציין כי דווקא בפסק הדין שאליו הפנתה התובעת והנזכר לעיל, ניתן למצוא את האסמכתא לדחיית טענות התובעת בהקשר זה וראה לעניין זה ס' 28 לפסק הדין הנ"ל, שם נקבע: **"בהקשר זה נציין כי הנתבע הצביע על כי פסק בורר מהווה מעשה בית דין, אף בהעדר אישור בית המשפט. בעניין זה חשוב להבחין כי בשונה מפסק הועדה בענייננו, הרי שפסק בורר יונק את תקפו וכוחו מיסוד ההסכמה שבין הצדדים, אשר הוא המקנה לו את מעמדו כפסק דין לעניין מעשה בית דין. הם שבחרו את המסגרת להכרעה, על סדרי הדין והראיות שלה והם שהסכימו על זהותו של הבורר ומשכך אינם יכולים להתנער מהסכמתם זו משאינם מרוצים מהתוצאה הסופית, מה שאין כן בעניינינו"**.

45. כאן המקום להבהיר כי הבורר נדרש אך להכריע בשאלה איזה פרשנות הולמת את לשון ההסכם ואת כוונת הצדדים ומבלי שהיה מוטל עליו, לצורך קבלת תביעת ההשבה של שכר הטרחה, לקבוע בהכרח כי התובעת רימתה את הנתבע. די היה לו לקבוע כי פרשנותה אינה נכונה וכי על כן הפרה את הסכם שכר הטרחה, בין אם הפרשנות שנתנה להסכם ניתנה על ידה בתם לב ובין אם לאו.

46. בתיק דנא, במסגרת בחינת טענת ההגנה של אמת בפרסום, מוטל עליי להכריע בשאלה האם התנהלות התובעת מהווה מעשה רמייה וזאת נוכח הפתיח של הבלוג או מעשה נוכלות וזאת נוכח הדף המקדים.

47. לפיכך, בתיק דנא, היה עליי לקבוע ממצא באשר למצבה הנפשי של התובעת בעת מתן הפרשנות. היה עליי לקבוע כי היא ידעה שאין בסיס לפרשנות הנ"ל ולמרות זאת כך פירשה את ההסכם. לעניין זה, אכן לא מהווה פסק הבורר השתק, שכן הבורר לא נדרש להכריע בכך ובפועל גם לא עשה כן.

48. ואכן, כפי שכבר קבעתי ונימקתי לעיל ובפרט בסעיפים 36 – 40 לעיל, שוכנעתי כי לא ייתכן שהתובעת עצמה האמינה בפרשנות שהיא נתנה למילה "דיון". שוכנעתי כי היא ידעה היטב שהמילה "דיון" משמעותה אחת – דיון בבית המשפט וכי הנתבע צודק בדרישתו להשבת שכר הטרחה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלוגית נ' פלוני

49. מכאן, ועם כל הצער שבדבר, המסקנה הברורה, כי הנתבעת ניסתה לרמות את הנתבע - כך ולא פחות מזה.

50. ויודגש – לצורך קביעה זו, אין לי כל צורך להגיע למסקנה כי התנהלות התובעת מהווה עבירה לפי סעיפים 414 – 416 לחוק העונשין-תשל"ז, 1977 (ובמובן זה ועם כל הכבוד, איני תמים דעים עם המסקנה שאלה הגיע כב' השופט צימרמן, במסגרת הצו הזמני ואשר על בסיסה אף תהה והקשה – הייתכן כי היה מוגש כתב אישום כנגד התובעת בגין הנסיבות הנ"ל ובעקבות כך נתן צו זמני להסרת הפרסומים).

51. הנתבע אמנם טען בכתב ההגנה כי התנהלותה של התובעת מהווה עבירה כאמור (ס' 53), אולם בנוסף לכך טען כי התנהלותה מקיימת התנהלות שבדיבור היום יומי יש לראותה כהתנהלות נכלולית שיש בה רמיה ו/או הולכת שולל (ס' 57).

52. בקיצור – כדי להגיע למסקנה כי היה אמת בפרסום של הנתבע שהציג את המעשה של התובעת כרמאות, אין לי צורך להגיע למסקנה כי התנהלותה מהווה מרמה כהגדרתו של מושג זה בחוק העונשין ובוודאי שאין לי צורך, כתנאי למסקנה זו, לקבוע כי היה מקום להגיש כתב אישום כנגד התובעת בגין כך. די לי להגיע למסקנה כי התנהלות התובעת יש בה משום מעשה רמייה או רמאות, במובנו הרגיל של מילה זו בדיבור היום יומי של האדם הסביר וכאמור, אלה פני הדברים.

53. האם די במסקנה כי התובעת רימתה את הנתבע, עת טענה בפניו כי המילה "דיון" משמעותה גם פגישה, כדי לקבוע שעומדת לנתבע הגנת אמת הפרסום ביחס לכותרת הבלוג "עו"ד XXXXXX XXX – אזרה", ביחס לפתיח של הבלוג "רמאים באים בכל מיני סוגים", ביחס לשיבוץ כותרת הבלוג שנכתב על התובעת תחת הכותרת "נוכלים" וביחס למיקום הכותרת הנ"ל מתחת לכותרת הבלוג "XXXX XXX – זהירות נוכל!" לגבי חלק מהנ"ל, חוששני שלא.

54. אני מוכן לצאת מתוך נקודת מוצא, כי אם עו"ד מרמה לקוח באופן שרימתה התובעת את הנתבע, הלקוח רשאי לפרסם בלוג על המקרה או לכתוב על כך במסגרת רשתות חברתיות (ובתנאי שיתאר את הדברים בצורה אובייקטיבית ומאוזנת – כפי שאכן עשה הנתבע במקרה דנא). הוא גם רשאי לפרסם שעורכת הדין רימתה אותו באותו מקרה.

55. לבד מכך שבמקרה כזה הוא זוכה להגנת האמת בפרסום, מדובר בצעד לגיטימי ויש שיאמרו גם מבורך וזאת בעידן של היום, בו פעילות ברשתות חברתיות ובבלוגים, כדי לעורר מודעות בנושאים צרכניים ואחרים, כדי לתקן עוולות וכדי להזהיר מפניהן, הפך מקובל. צעד שכזה מקבל לגיטימציה גם במסגרת הזכות לחופש ביטוי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

56. לפיכך, אני סבור כי בנסיבות, הפתיח של הבלוג ("רמאים באים בכל מיני סוגים. לפעמים הם מגיעים בגוף של מי שאמור לעזור לך"), אשר מגדיר את התובעת כרמאית ואולם אשר מגדירה כך בהקשר של מעשה חד פעמי המתואר בבלוג עצמו, כשהפתיח הנ"ל מהווה כאמור חלק מהבלוג עצמו, יש לראותו כחוסה תחת צילה של הגנת האמת בפרסום.

57. בנסיבות, גם הכותרת של הבלוג - "עו"ד XXXXXX XXX – אזהרה" - חוסה תחת צילה של הגנת האמת בפרסום. הצגת תמרור אזהרה מפני התקשרות עם עו"ד (זאת המשמעות למעשה של הכותרת), על רקע התנהלות לא ישרה בצורה קיצונית, כפי שארעה במקרה דנא, היא בבחינת התנהלות סבירה ולגיטימית וזוכה להגנת האמת בפרסום. עו"ד שמסוגל לרמות את לקוחו ביחס להסכם שכר הטרחה שנחתם ביניהם בצורה כה קיצונית, ראוי כי הציבור ייזהר מפניו.

58. דא עקא, לא כך פני הדברים ביחס למיקום כותרת הבלוג תחת הכותרת "נוכלים" וביחס למיקום כותרת הבלוג לצד כותרת בלוג שנרשם על אדם שהנו לכאורה נוכל סדרתי ואף הורשע בגין קבלת דבר במרמה. כאן, כבר הגדיש הנתבע במידה מסוימת את הסאה. במה דברים אמורים?

59. במילון אבן שושן "נוכל" מוגדר בין היתר כ"רמאי" ו"רמאי" מוגדר בין היתר כ"נוכל" ("נוכל - רמאי, איש מרמה, בן בליעל: "וארור נוכל ויש בעדרו זכר ונדר וזבח משחת לה" (מלאכי א יד). נוכל וזיפן"); "רמאי - נוכל, שקרן, הנוהג לרמות: "אין אנו אחראין לרמאים (דמאי ג ה). רמאים הם וחנפים הם" (ביאליד בהבטחות). רמאי שכמותו!!!

60. עם זאת, לדידי, במובנם של מילים בשפת הדיבור היומיומית, למילה "נוכל" ישנה קונוטציה שלילית יותר במידת מה מהמילה "רמאי". כמו כן, הצבת כותרת הבלוג על התובעת בדף המקדים תחת הכותרת הראשית "נוכלים", מדביקה לתובעת באופן כללי את שם התואר הזה ועל כן מרמזת שמדובר באדם שנוהג בצורה לא ישרה באופן סדרתי או יותר מפעם אחת (וראה ההגדרות של רמאי ונוכל באבן שושן שהובאו לעיל), בפרט כאשר הוא מוצג לצדו של מי שהנו לכאורה נוכל סדרתי ועברין מורשע.

61. העובדה שפלונת נתפס בקלקלתו פעם אחת, אינה הופכת אותו לנוכל וגם אינה מזכה אותו בתואר רמאי. אדם שמעיד פעם אחת, גם אם במעשה שהיה מכוון ולא היה תוצאה של רשלנות, לא זכאי לכך שיציגו אותו ברבים כ"רמאי" או כ"נוכל", שמות תואר שמתייחסים לאדם שנוהג במרמה או בנוכלות באופן סדרתי.

62. כאשר אדם מכונה כ"נוכל" או כ"רמאי" או כשמדביקים לו תווית כזו, מבלי שברור באותה נשימה כי התווית נובעת ממעשה חד פעמי, המשמעות הרגילה של הדבר בעיני הקורא והאדם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

הסביר, הנה כי מדובר באדם שתכונה זו טבועה באישיותו וכי כך הוא נוהג בדרך כלל או ביותר ממקרה בודד.

63. הנתבע לא הוכיח כי לבד מהמקרה הבודד בעניינו, התובעת פעלה במרמה במקרים אחרים. הנתבע עצמו גם עשה אבחנה בעדותו בין המילה "נוכל" ולבין המילה "רמאי". הנתבע טען בחקירתו הנגדית כי למילה "נוכל" יש קונוטציה של סדרתיות במעשים, בניגוד לכינוי רמאי (עמ' 39, ש' 20 – 21; עמ' 40 ש' 6 – 8). כמו כן, הודה כי התובעת מבחינתו רמאית ולא נוכלת, משמדובר היה במקרה בודד ונקודתי (עמ' 40 ש' 9 – 10).

64. ברגע שהנתבע מיקם את כותרת הבלוג שכתב על התובעת תחת כותרת ראשית ששמה "נוכלים" ולצד בלוג שנכתב על נוכל סדרתי לכאורה ועברייני מורשע, ומבלי שמאותו דף מקדים ברור מה הרקע לכך (אותו מעשה חד פעמי), משול הדבר לכך שכינה את התובעת כ"נוכלת" באופן כללי ולא בהקשר של המקרה החד פעמי שארע.

65. לפיכך, כאן, הפרסום לא יכול לזכות להגנת האמת בפרסום, שכן העובדה שהתובעת רימתה את הנתבע במקרה החד פעמי שארע ביניהם, אינה מצדיקה להדביק לה תווית של "נוכלת" או של "רמאית", תווית שמשמעותה התנהלות לא ישרה באופן סדרתי ולא באופן חד פעמי. מכאן, שהנתבע אינו יכול לטעון להגנת האמת בפרסום בהקשר זה. ויודגש - העובדה שהנתבע נתן לבלוג על התובעת כותרת שאין בה את המילה "נוכל", אינה מקהה את האפקט שמתקבל, מצירוף הבלוג על התובעת לצד הבלוג שנרשם על XXXX ובפרט כשהכותרת הראשית של הדף כולו הנו "נוכלים".

66. במסגרת חקירתו הנגדית, ניסה הנתבע לטעון כי הוא לא זה שמיקם את כותרת הבלוג על התובעת תחת הכותרת "נוכלים" בדף המקדים נספח 4 לתצהיר התובעת. לפי גרסתו, תחילה נתן כותרת ראשית "נוכלים" ומיקם תחתיו רק את הבלוג על XXXX. לאחר מכן, גוגל קנתה את האתר ושינתה את הפורמט ונוצר מצב שבו הכותרת הראשית "נוכלים", שהנתבע נתן כשרק הבלוג על XXXX היה קיים, נותרה ככותרת ראשית גם לאחר שהנתבע כתב את הבלוג על התובעת.

67. דא עקא, כאשר שאלתי את הנתבע, איזה כותרת ראשית נתן כאשר העלה את הבלוג על התובעת הוא לא ידע לומר (עמ' 38, ש' 12 – 16). לפיכך, וגם בשל שאר תשובותיו בחקירתו והתמונה הכוללת שמתקבלת ביחס להתנהלותו בעניין זה מחקירתו הנ"ל (ראה עמ' 35 ש' 14 עד עמ' 39 ש' 10), לא שוכנעתי כי הנתבע לא אחראי לכך שהכותרת "נוכלים" הופיעה ככותרת ראשית גם לאחר שהבלוג על התובעת הוסף על ידו ובוודאי שלא שוכנעתי כי לא היה מודע לכך. אם היה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

מודע לכך, היה צריך ויכול היה למקם את כותרת הבלוג על התובעת תחת כותרת ראשית אחרת ולהרחיק את כותרת הבלוג על התובעת מצמידותה לכותרת הבלוג על XXXX.

68. ויודגש - כל הגרסה הזו והטענה של הנתבע הנזכרת לעיל, לא הועלו בכתב הגנתו וגם לא בתצהיר העדות הראשית שלו ודי בכך כדי לדחות. להפך, בכתב ההגנה אין הכחשה בדבר אחריותו של הנתבע למיקום כותרת הבלוג על התובעת תחת הכותרת "נוכלים", אלא רק הכחשה כאילו בכותרת הבלוג יש כדי להעמיד את התובעת בשורה אחת עם XXXX. ראה סעיף 13 לכתב התביעה, שם טענה התובעת כי הנתבע מיקם את הבלוג שלה תחת הכותרת "נוכלים" וראה סעיף 27 לכתב ההגנה, שם אין הכחשה של טענה זו, אלא כאמור, רק הכחשה של הטענה כי כותרת הבלוג מעמידה את התובעת בשורה אחת עם XXXX.

הגנת תם הלב/חופש הביטוי

69. לנתבע לא עומדת כל הגנה ביחס לפרסום הדף המקדים, היינו כינוי התובעת כ"נוכלת" באמצעות הכותרת הראשית של הדף המקדים והשוואתה לנוכל סדרתי ועברייני מורשע באמצעות מיקום הבלוג על התובעת לצד הבלוג על XXXX.

70. הגנת תם הלב לא עומדת לנתבע ולו בשל כך שלא הוכח כי הפרסום לא חרג מתחום הסביר (ס' 16 לחוק). להפך, כאמור, בכך שמיקם את הבלוג תחת הכותרת "נוכלים", הגדיש הנתבע את הסאה. הגנת תם הלב לא עומדת לנתבע גם בשל העובדה שכינוי התובעת כ"נוכלת" לא היה אמת והנתבע עצמו לא האמין באמיתותה (ס' 16(ב)(1)). העובדה שהפרסום לא היה אמת כבר ביססתי במסגרת הדיון בהגנת האמת בפרסום. לגבי העובדה שהנתבע עצמו לא האמין בזמנו כי התובעת הנה "נוכלת", זו מוכחת מדברים שהנתבע עצמו העיד בחקירה הנגדית, שלפיהם התובעת אינה "נוכלת" מבחינתו וכי לא הייתה לו כוונה מעולם להעמיד את התובעת בשורה אחת עם XXXX (ראה עמ' 39, ש' 19 – 21; עמ' עמ' 40 ש' 6 – 10; ס' 27 לכתב ההגנה).

71. בנסיבות, אין להצדיק את הפרסום גם לא מטעמים של חופש הביטוי. חופש הביטוי יכול להצדיק במקרה דנא את העלאת הבלוג ושיתוף בהשתלשלות העניינים שבין הצדדים לרבות פרסום העובדה או הבעת הדעה או הגעה למסקנה שהמעשה של התובעת כלפי הנתבע היה משום מעשה רמייה. הנסיבות אינן מצדיקות, מבחינת האיזון הראוי שבין חופש הביטוי ולבין זכותו של אדם שלא יפורסמו עליו דברי לשון הרע, כינוי התובעת "נוכלת" באופן כללי, בדרך שנעשה בדף מקדים, שממנו לא ניתן להבין כי הכינוי ניתן לתובעת בשל מעשה חד פעמי. הנסיבות גם לא הצדיקו את השוואת התובעת לאדם שהנו לכאורה נוכל סדרתי ושהנו עברייני מורשע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

72. כאן המקום להדגיש כי בעידן קבוצות המסרונים והווטס-אפ, הרשתות החברתיות והבלוגים, שמהווים פלטפורמה לפרסומים, שחלקם נרשמים באופן ספונטני ומידי, מחד, יש לכאורה להימנע מלבחון במיקרוסקופ כל ביטוי בהקשר של לשון הרע וזאת כדי לאפשר באופן סביר את חופש הביטוי במדיומים הני"ל, על תכונותיהם הייחודיות.

73. מאידך, בשל התפוצה הרחבה של אותם המדיומים, שומה על כל מי שמשתתף ו/או מפרסם בהם, לשקול היטב את מילותיו, פן יחצה את גדר המותר ומתוך הבנה כי פרסום לשון הרע במדיומים שכאלה, יכול לגרום לנזק עצום לנפגע וזאת בשל תפוצתו הרחבה. מסקנה זו נכונה בפרט מקום שלא מדובר בהתכתבות ספונטנית כדוגמת מסרון או תגובה ספונטנית בפייסבוק, אלא בבלוג (לא קצר במיוחד) שמפורסם לאחר מחשבה ועריכה, כמו במקרה דנא.

הנזק ושיעורו

74. התובעת עותרת לחיוב הנתבע בסכום של 75,000 ₪ בגין פיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק ולחילופין בגין נזקיה בפועל (פגיעה במוניטין ועגמת נפש). לטענת התובעת, הוכחה כוונה לפגוע כמפורט בסעיף 7א(ג) לחוק ועל כן היא זכאית לפיצוי בסך של 120,000 ₪, אולם לצרכי אגרה תובעת סכום של 75,000 ₪.

75. השיקולים הרלוונטיים לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק הנם מגוונים. ראה בעניין זה ת"א 7284/06 כרמיאלי (קזמין) ואח' נ' חרמון ואח' -פורסם בנבו, שם נאמרו הדברים הבאים: "ההלכה היא כי קביעת סכום פיצוי כללי נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט תוך התחשבות בנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה. לעניין זה ראו, למשל, בע"א 1370/91 לוטפי נ' חביבי (פורסם במאגרים) [פורסם בנבו]: "בפסיקת פיצויים בעוולה של לשון הרע צריך בית המשפט להתחשב בנסיבותיו המיוחדות של המקרה ולקחת בחשבון בנוסף לטיב העוולה עצמה גם את התנהגותו של המעוול, את היקף ההשמצה ופרסומה...". בשאלת קביעת גובה הפיצויים בגין עולת לשון הרע אימצה הפסיקה שיקולים נוספים, כגון תפוצת הפרסום, זהות האנשים אליהם הופנה הפרסום, הקשר בין הנפגע לבין הציבור אליו הופנה הפרסום, מידת העניין של מי שהפרסום הגיע אליו בתוכן הפרסום ובאמור בו על הנפגע ותפוצה טריטוריאלית של הפרסום (ראו, בין היתר ע"א 552/73 רוזנבלום נ' כץ, פ"ד ל(1) 589, ע"א 492/89 סלונים נ' דבר בע"מ, פ"ד מו(3) 827). בנוסף, בין מטרותיו של סעד הפיצויים במשפטי לשון הרע מצויות מגמה עונשית ומגמה מחנכת ומרתיעה (ראו בע"א 259/89 הוצאת מודיעין נ' ספירו, פ"ד מו(3) 48, 57). כן ראה ספרו של שנהר, "דיני לשון הרע" (1997) פרק 26.

76. מן הכלל אל הפרט: מצד אחד, כל הפרשה החלה עקב התנהלות פסולה מאין כמוה של התובעת, שגררה את הנתבע לפרסם את הבלוג. תוכן הבלוג עצמו היה מאוזן ביותר. גם הכותרת שלו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

הייתה לגיטימית בנסיבות. הלשון הרע שפורסמה ואשר לא נמצא כנגדה הגנה, נוגעת אך ורק לדף המקדים, שבו, תחת הכותרת הראשית "נוכלים", מוקמה כותרת הבלוג על התובעת, שמהווה לינק לעיון בבלוג ושבזו הוצמדה כותרת הבלוג על התובעת לצד כותרת הבלוג על XXXX.

77. הפסיקה כבר הכירה בכך שהתגרות הנתבע בתובע או העובדה שדבק רבב בתובע, הן עובדות הרלוונטיות לפסיקת הפיצויים ולמעשה להפחתתן (שנהר, "דיני לשון הרע" (1997), ס' 26.1.9) וכן הכירה בכך שניתן לפסוק פיצוי בסכום פער ("פיצויים לבוז") או בסכום הנמוך מהנזק בפועל, גם כאשר הפרסום גרם נזק לתובע וזאת כאשר התנהגותו של התובע הייתה מבישה.

78. במקרה דנא, כינוי התובעת כ"נוכלת" על דרך של מיקום כותרת הבלוג עליה תחת כותרת של "נוכלים" ולצד הכותרת "XXXX XXX-זהירות נוכל", אכן לא היה במקומו. עם זאת, קשה להתבונן על מעשה זה ולהעריך את הנזק שגרם לתובעת והפיצוי המגיע לה בשל כך, ללא שניתן את הדעת באותה נשימה, להתנהלות המבישה של התובעת ולעובדה שהיא ניסתה לרמות את הנתבע בכל הנוגע לפרשנות הסכם שכר הטרחה ואם לא די בכך - לא חזרה בה מעמדתה בעניין זה גם לא לאחר שקיבלה התראה מאת הנתבע וגם לא לאחר שהוגשה התביעה להשבת שכר הטרחה. יש לזכור כי מדובר ביחסי עו"ד לקוח, יחסי אמון מיוחדים, במסגרתם ניתן הלקוח את כל אמונו בבא כוחו שליחו. מצופה מעו"ד לנהוג בהגינות במיוחד כלפי לקוחו וכגודל הציפיה, גודל האכזבה. אין להתפלל, אפוא, כי התנהלות התובעת העלתה את חמתו של התובע וגרמה לו מפח נפש ועגמת נפש אשר הביאו אותו לבצע את הפרסום המדובר.

79. עוד שיקול לקולא הנו העובדה שכניסה לבלוג עצמו מקהה את הרושם הראשוני המתקבל מעיון בדף המקדים בלבד, שכן אז מסתבר כי שם התואר "נוכל" ניתן לתובעת אך בשל מעשה רמייה חד פעמי שלה כלפי הנתבע ביחס לפרשנות ההסכם ולא בשל כך שהנה רמאית סדרתית או נוכלת.

80. מנגד וכאמור, הכינוי "נוכל" לא היה במקומו. פרסומים באינטרנט זוכים להפצה רחבה ועל כן עשויים לגרום לנזק רב ובפרט לבעלי מקצוע כעורכי-דין (ראה שנהר, סעיף 26.2.21). במקרה הנוכחי לפי גרסת התובעת שלא נסתרה, הפרסום זכה למאות צפיות בשלושת החודשים שבהם הופיע בטרם הוסר.

81. יש הבדל בין פרסום שמתאר מחלוקת עם עו"ד בקשר לשכר טרחה ואשר מתעד את הניסיון של עו"ד לרמות את הלקוח על ידי מתן פרשנות מופרכת בעליל להסכם שכר טרחה ואך תוך כינוי עו"ד כרמאי עקב כך ולבין פרסום שמדביק לעו"ד את שם התואר "נוכל" ועוד מצמיד את הפרסום עליו לפרסום שנעשה על עבריו מורשע ונוכל סדרתי לכאורה, בדף אינטרנטי שהוא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738-06 פלונית נ' פלוני

עצמו לא כולל מידע שיבהיר כי הטריגר לכינוי היה מעשה חד פעמי של מרמה ביחס לפרשנות הסכם שכר טרחה.

82. אין ספק כי נגרמה לתובעת עגמת נפש מכך שכונתה ברבים ומעל דפי האינטרנט כ"נוכלת" ומכך שהבלוג עליה מופיע בצמידות לבלוג שנכתב על עברייך מורשע. התובעת הוכיחה באמצעות שני עדים מטעמה (עו"ד XXX ועו"ד XXXX), כי שתי לקוחות שהופנו אליה על ידם, כלל לא פנו אליה בסופו של דבר, עקב כך שנחשפו במנוע החיפוש גוגל, לבלוג שכתב עליה הנתבע. אין ספק כי גם עובדה זו גרמה לה עגמת נפש.

83. התובעת הגישה חוות דעת של מומחה (עו"ד סוברי), שעוסק בין היתר בקידום ושיווק עורכי דין באינטרנט וקידום אתרים ברשת האינטרנט בדגש על ידע נרחב בנושאים הקשורים עם תוצאות החיפוש במנוע החיפוש גוגל. לפי חוות הדעת, נעשו פעולות לקדם את התוצאה המכפשה, היינו את התוצאה שמהווה לינק לבלוג שכתב הנתבע על התובעת. הנתבע לא ביקש לחקור את המומחה ובהתאם לכך חוות דעתו לא נסתרה.

84. הנתבע הכחיש בחקירתו הנגדית כי ניסה לקדם את תוצאת החיפוש המכפשה על התובעת (עמ' 44 ש' 5 – 6). דא עקא, בעניין זה, אין בידי לקבל את גרסתו וזאת הן נוכח חוות הדעת והן נוכח העובדה שהתרשמתי כי הנתבע גמל בליבו לנקום בתובעת על הניסיון שלה לרמות אותו ביחס להחזר חלק משכר הטרחה ששילם וזאת אני מסיק מדבריו שלפיהם פעל כדי להזהיר את הציבור מפני התובעת, מכך שגם לאחר שהסיר את הבלוג לפי הצו הזמני שניתן, העלה בלוג חדש במתכונת שונה, אולם תוך כך שהוסיף בשוליה את המשפט הבא: **"בכל מקרה, אם מישהו יכול לעזור לי עם פרטים על דוגמאות דומות עם עו"ד XXX XXXXXX, אני אשמח לתגובה"**, דבר אשר מעיד לכאורה על המשך הניסיונות לפגוע בעיסוקה ובשמה של התובעת ועל העדר השלמה או הפנמה עם העובדה שהוא חרג מהמותר בחלק מהפרסומים שביצע קודם לכן. מנגד בחקירתו הנגדית טען כי לא ימשיך לפרסם דברים על התובעת (עמ' 44 ש' 29-30).

85. ולאחר שהבאנו שיקולים לכאן ולכאן, בסופו של דבר, הכף נוטה בבירור לטובת הנתבע ולחובת התובעת וכפי שכבר צוין לעיל, כל הפרשה החלה עקב מעשה שלא יעשה, שאחראית לו התובעת ואשר מקרינה בצורה ישירה על יושרה באותו מקרה. בשקלול כלל נסיבות העניין, הטלת פיצוי כבד מדי על הנתבע, יגרום לחוסר צדק משווע. להפך ויתרה מכך - גובה הפיצוי חייב להיות מספיק נמוך כדי לשקף את העובדה שהתובעת רימתה את התובע ובצורה מכוערת למדי ובמובן זה כמעט ש"הזמינה" בעצמה את הפרסום המדובר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלוגית נ' פלוני

86. על רקע כל האמור לעיל, ולאחר שנתתי דעתי לכלל נסיבות בעניין, ובפרט לאמור בסעיף 85 לעיל, אני מחליט להעמיד את סכום הפיצוי הסטטוטורי המגיע לתובעת בהתחשב בכלל נסיבות העניין, על סך של 10,000 ₪ בלבד, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד לתשלום בפועל.

צו עשה קבוע והודעת תיקון והכחשה

87. נוכח כל האמור לעיל, העתירה לצו קבוע האוסר על הפרסום מתקבלת באופן חלקי, במובן זה שניתן בזה צו קבוע האוסר פרסום אך ורק ביחס לפרסום הדף המקדים במתכונתו המקורית מלפני הגשת התביעה (נספח 4 לתביעה). ביחס לפרסום הבלוג עצמו לרבות הכותרת שלו, העתירה לצו קבוע האוסר על הפרסום נדחת.

88. לעניין העתירה לחייב את הנתבע לפרסם הודעת תיקון, לפי סעיף 9(א)(2) לחוק, לא מצאתי מקום בנסיבות לחייב את הנתבע לפרסם תיקון וזאת משהוסר הבלוג ושונה הדף המקדים כמו גם אפילו כותרת הבלוג וזאת עוד בחודש יולי 2013 בהתאם לצו הזמני, כך שתיקון הפרסומים המקוריים הפך לא רלוונטי ולא ישיר.

89. גם לגבי פרסום הודעת הכחשה לפי סעיף 9(א)(2), הנני סבור כי דין העתירה להידחות. סעד זה אינו מתאים בנסיבות שבהן הלשון הרע עניינה כינוי התובעת כ"נוכלת" בגין מעשה שאין מחלוקת לגבי התרחשותו ונסיבותיו העובדתיות.

90. פרסום הכחשה מתאים ומוצדק למקרה שהפרסום הפוגע עניינו ייחוס עובדות שגויות לנפגע. כאשר מדובר בשם תואר פוגעני, סעד זה אינו מתאים. כך למשל, מה תהא תוכנה של הודעת ההכחשה בנסיבות שכאלה? מה תהא תוכנה בנסיבות התיק דנא? שהנתבע חוזר בו מכינוי התובעת כ"נוכלת"? כי לא התכוון לכך מלכתחילה? כי אינו סבור שהיא נוכלת? כלום ייחשב הדבר כהכחשה כנה? כלום יהיה ערך להכחשה מעין זו? לדעתי ברור שלא.

91. בהקשר זה אני מוצא לנכון להביא ציטוט מדברים שתומכים במסקנתי הנ"ל, שנאמרו אמנם בעתירה שעניינה היה פרסום התנצלות בגין לשון הרע, אולם אשר נוגעים ישירות לעניין הסעד המבוקש בתביעה דנא שהנו פרסום הודעת הכחשה (ראה ת"א (מחוזי ת"א) 32235-03-10 ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים, בסמינרים ובמכללות נ' עיתון "ישראל היום" - סעיף 8 לפסק הדין – פורסם בנבו - ההדגשות שלי-י.ד.): "לטעמי, מעבר לנימוקי לשון החוק, תוך השוואתו לניסוחו בהצעת החוק, לא ניתן לחייב נתבע בפרסום התנצלות מטעמים ערכיים. לא בכדי קבע המחוקק, מעבר לפיצוי הכספי, סעדים של פרסום תיקון והכחשה המחייבים את הנתבע בעשיית מעשה בדמות פרסום פומבי של העובדות כפי שנקבעו על-ידי בית המשפט, להבדיל מפרסום אמירה או מחשבה אישית של הנתבע. המשפט אינו אמור לעודד צביעות או הצהרות סרק שאין מאחוריהן דבר אמיתי, אף לא לכפות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 13-06-13738 פלונית נ' פלוני

על נתבע להצהיר כי תובע מסוים הינו ישר דרך ומתאים למשרה מסוימת. לנתבע הזכות לחשוב כי תובע אינו ישר וכי השיג את משרתו בדרכים לא כשרות. והיה ונתבע כזה יתן פומבי לדעותיו, ובית המשפט יקבע שדברים שפרסם אינם אמת- אזי יפגע בכיסו וישלם לתובע פיצוי, אף יחוייב לפרסם תיקון והכחשה לפי קביעותיו העובדתיות של בית המשפט. הפרסום נועד ליידע את הציבור כי הדברים שפרסם הנתבע אינם אמת. אין מטרת הפרסום ליתן פומבי לעובדה כי הנתבע חזר בו מדרכו הרעה, ושוב אינו חושב על התובע דברים שליליים. מחשבותיו של הנתבע אודות התובע, כמו גם רגשותיו כלפיו, אם חש הוא צער וחרטה, אם לאו, אינן רלבנטיות כלל וכלל, ואין בית המשפט כופה אותו להצהיר הצהרה שאינה תואמת את מחשבותיו, ואינו מעמידו במצב בו פיו ולבו אינם שווים. הנתבע, שיפצה את התובע כפי קביעת בית המשפט, אף יפרסם את פסק הדין, רשאי לאחוז בדעותיו הראשוניות ואין כופין אותו לחזור בו מהן, ובלבד שלא יתן לדעות אלו, שכבר הוכח שאינן נכונות, ביטוי פומבי".

סוף דבר

92. אשר על כן, התביעה מתקבלת באופן חלקי ביותר, כנזכר לעיל. הפיצוי הכספי ישולם תוך 30 יום מקבלת פסק הדין. בנסיבות שבהן התביעה לצו עשה קבוע התקבלה באופן חלקי, התביעה לפיצוי כספי התקבלה באופן חלקי ביותר, התביעה לפרסום הודעת הכחשה נדחתה ועל רקע העובדה שהחטא הקדמון היה של התובעת והוא זה אשר גרם לפרסום כנגדה שהביא להגשת התביעה דנא, כל צד יישא בהוצאותיו.

ניתן היום, י"א אדר ב' תשע"ו, 21 מרץ 2016, בלשכתי.

יאיר דלוגין, שופט